

SV lausuntopyyntö VV

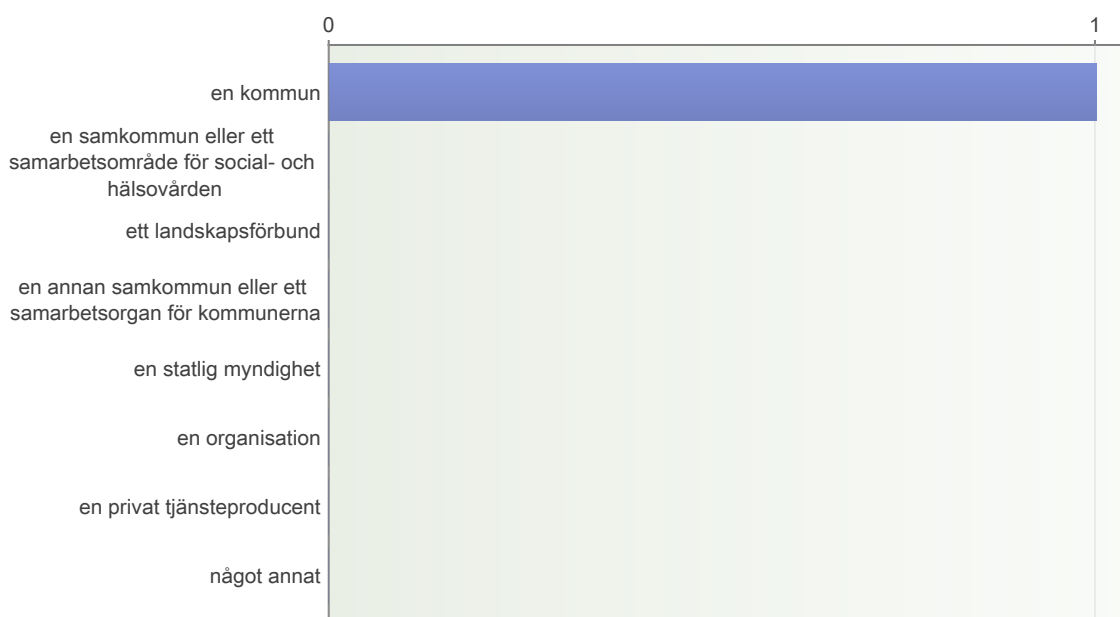
1. BAKGRUNDSINFORMATION

Vastaajien määrä: 1

Officiellt namn på den som svarar	Namn på den person som antecknat svaret	Kontaktuppgifter till den person som är ansvarig för svaret	Datum för när begäran om utlåtande behandlades i organet	Organets namn
Raseborgs stad	social- och hälsovårdsdirektör Jeanette Pajunen	jeanette.pajunen@raseborg.fi	27.3.2017	Raseborgs stadsstyrelse

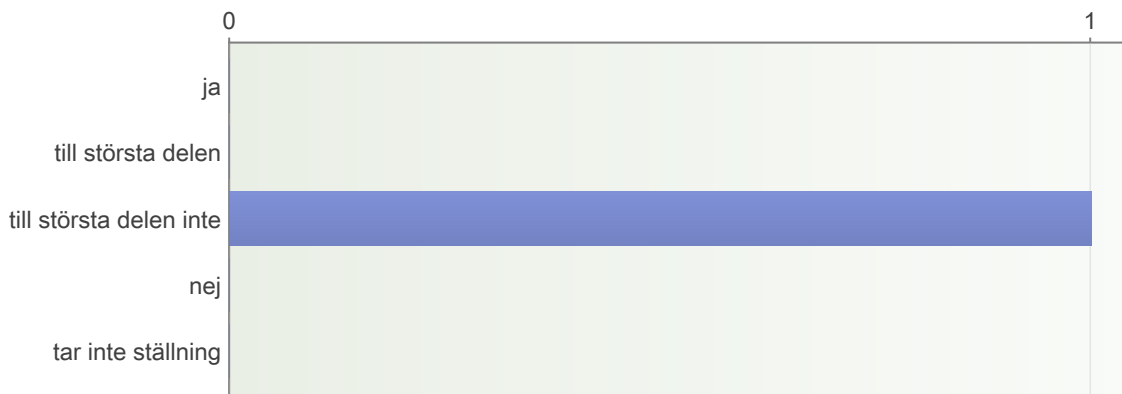
2. Är den svarande

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Kan man genom reformen minska hälso- och välfärdsskillnaderna bland befolkningen och göra tillgången till tjänster mer jämlik?

Vastaajien määrä: 1

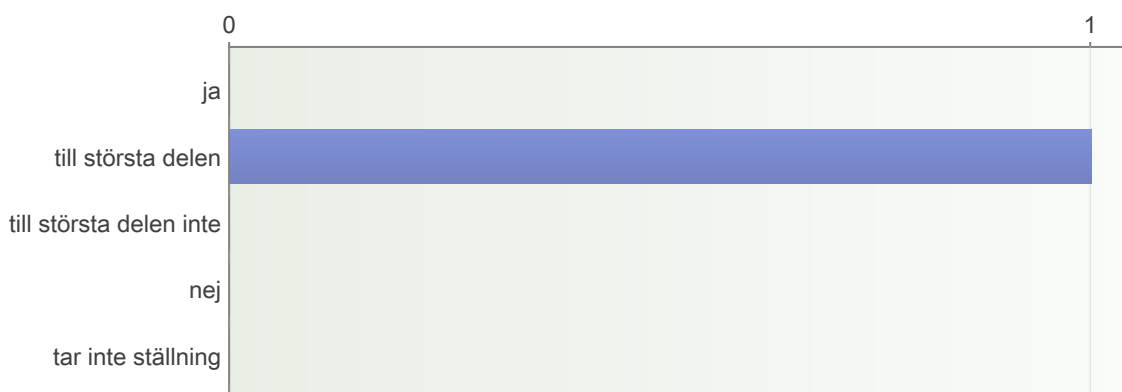
4. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Det nuvarande förslaget till lag är starkt bristfälligt och på hälft.
 Det nuvarande förslaget leder till att tjänsterna splittras och det blir svårt för landskapet att kunna styra och integrera verksamheter som ägs av olika företag och därmed styrs av marknadskrafter.
 Det är anmärkningsvärt att lagförslaget av idag lämnar en del av ansvaret för befolkningens välfärd inom baskommunen. Denna splittring leder till suboptimeringar samt dubbel förvaltning.
 Områden som Raseborg kommer inte att ha en likadan attraktionskraft som t.ex. huvudstadsregionen vilket leder till att valfriheten och jämlikheten inte tryggas i hela landskapet.

5. 2. Främjar reformen på ett ändamålsenligt sätt kundens möjligheter att påverka sina egna tjänster?

Vastaajien määrä: 1

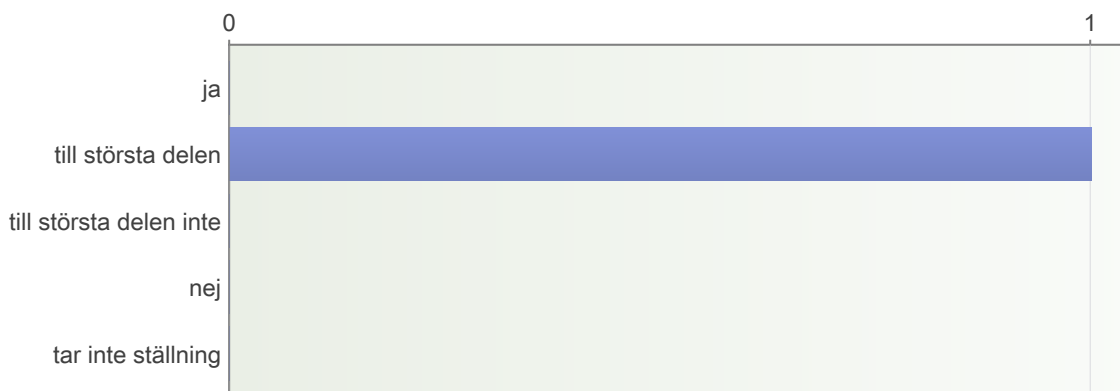
6. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Valfriheten i sig är en bra målsättning. Risken är stor att känsliga kundgrupper som t.ex. missbrukarvårdsklienter, mentalvårdsklienter och barnskyddsklienter kommer i kläm. På grund av tjänsternas natur har klienterna/patienterna inte alltid den information som krävs för att kunna göra rätta val. Tillgången till patientuppgifter är av stor betydelse, idag finns ett otal olika patientdatasystem och det krävs ett enhetligt system för att patientsäkerheten till fullo skall tryggas. Utan detta är valfriheten inte att rekommendera i den form den nu beskrivs i lagen.

7. 3. Ger reformen kunden tillräckliga möjligheter att anlita sådana tjänster som lämpar sig för kundens egen situation?

Vastaajien määrä: 1

8. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- De olika valmöjligheterna bör förtydligas och förenklas. I lagutkastet är alternativen för diffusa och komplexa för att kommuninvånaren/konsumenten skall kunna göra val på rätta grunder.

9. 4. Om kunden har omfattande servicebehov, ger reformen kunden möjlighet att få tjänster som är samordnade i enlighet med kundens behov?

Vastaajien määrä: 1

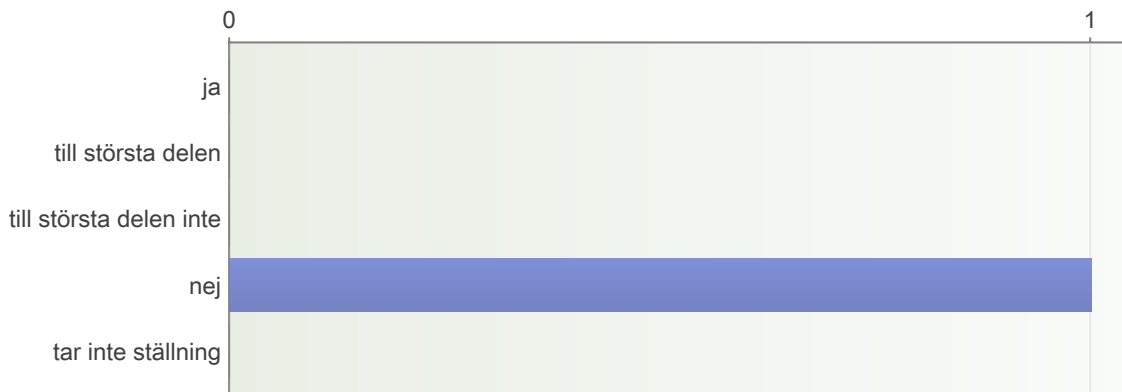
10. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Ur lagförslaget framgår inte entydigt betydelsen av "omfattande servicebehov". Detta bör förtydligas. Laaja-alaisen palveluntarpeen omaava asiakas kuuluu lakiluonnoksen mukaan liikelaitoksen vastuulle ja tätä kautta paremmin toteutuu mahdollisuus saada yhteensovitettuja palveluita. Liikelaitos ei kuitenkaan itse saa tuottaa kaikkia näitä palveluita, joten se joutuu hankkimaan monia toimintoja muutoin mm. asiakassetelin tai henkilökohtaisen budjetoinnin kautta. Integraation toteutuminen vaatii järjestäväältä maakunnalta paljon ohjausta.

11. 5. Ger reformen tillräckliga förutsättningar för att uppnå målet om att bromsa upp kostnadsökningen med 3 miljarder euro?

Vastaajien määrä: 1

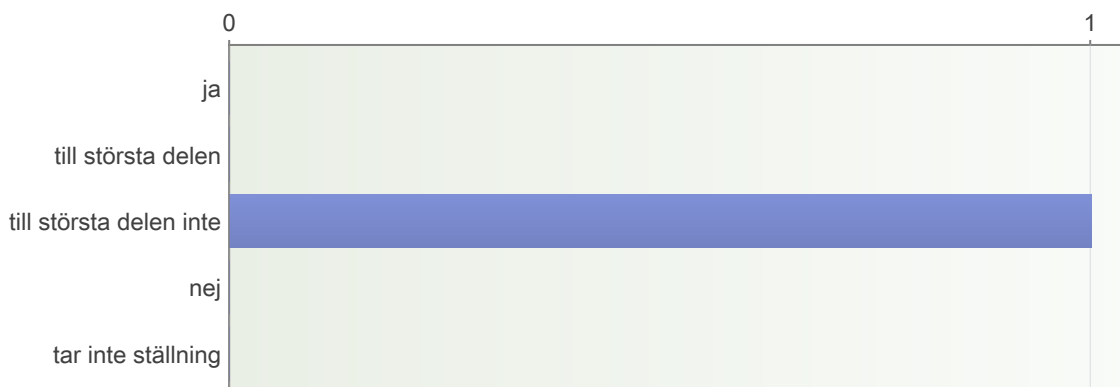
12. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- On hyvin epätodennäköistä, että näin laajalla valinnanvapausmuodolla saavutetaan kustannusten kasvun hillintää. Laaja tarjonta lisää kysyntää ja hyvin monille tahoille jakautuva hoito ja palvelu luo mahdollisuuden osa-optimointiin ja asiakkaan pompotteluun. Beställar- utförar modellen har i många länder konstaerats ineffektiv, en modell som ökar byråkratin och behovet av resurser.

13. 6. Förverkligas demokratin på ett tillräckligt sätt i lagförslaget? Om inte, hur kunde demokratin stärkas i lagförslaget?

Vastaajien määrä: 1

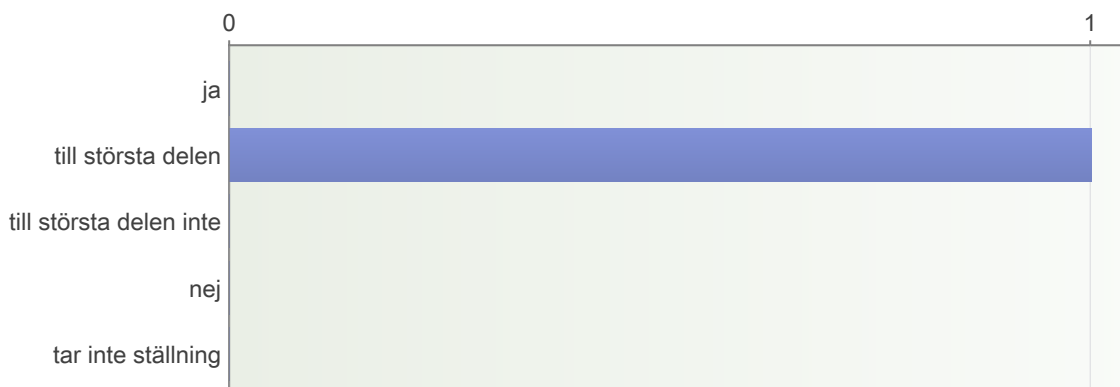
14. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Kansanvaltaisuus toteutuu isossa maakunnassa sen keskusalueen tahdon mukaiseksi, jolloin harvempaan asutun alueen tahtotila voi jäädä saavuttamatta. Liikelaitoksen hallitus määräytyy poliittisesti ja julkisiin yhtiöihin valittaneen poliittisesti hallitukset. Osa tuotannosta tulee kuitenkin yksityisen yhtiön ja kolmannen sektorin yhdistysten tuottamana, näissä ei ole mukana kansanvaltaisuutta.

15. 7. Främjar reformen ändringen av verksamhetsätt och ibrukttagandet av nya serviceinnovationer som förbereder för framtidens utmaningar?

Vastaajien määrä: 1

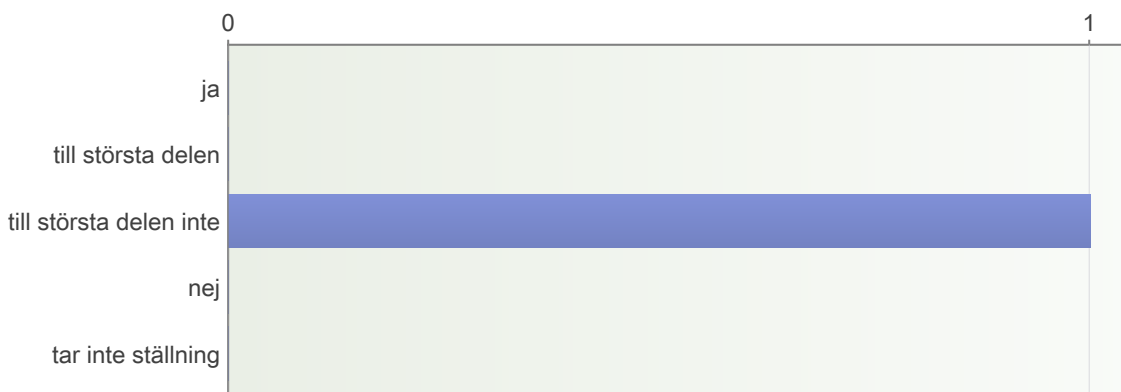
16. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Valfrihetsreformen ger möjlighet att införa nya verksamhetsformer och nya serviceinnovationer. Huruvida målet nås beror på hur modellen för ersättningar till producenterna ser ut och i vilken mån den sporrar till innovationer.

17. 8. I 3 kap. i utkastet till lag om valfrihet inom social- och hälsovården föreslås bestämmelser om vilka social- och hälso-tjänster som klienten direkt ska kunna välja. 8a. Är bestämmelserna om direktvalstjänster tillräckligt tydliga till den del det är fråga om vilka tjänster som hör till dem som omfattas av valfrihet och som ska bolagiseras och vilka som ska produceras av landskapets affärsverk?

Vastaajien määrä: 1

18. Om inte, på vilket sätt skulle det vara ändamålsenligt att fastställa de grunder på vilka landskapen bestämmer de tjänster på primärnivå och på utvidgad primärnivå som produceras vid social- och hälsocentralerna?

Vastaajien määrä: 1

- Palvelut tulisi yksilöidä esimerkiksi käyttäen nykyisiä toimintanimikkeitä. Täysin epäselvää on mm. neuvolan/ perhekeskuksen sijainti palveluissa. Nykyisin on lisääntyvästi perhekeskuksia, jotka tuottavat sekä terveydenhuollon neuvolapalveluita että sosiaalihuollon perheneuvolatoimintaa sekä lasten terapioidia (fysioterapia, toimintaterapia, puheterapia). Mihin tämä toiminta sijoittuu? Hallituksen LaPe -kärkihankkeessa tuetaan tämän toimintamuodon leviämistä. Myös alle kouluikäisten hammashoito on määrittelemättä, missä se toteutuu?

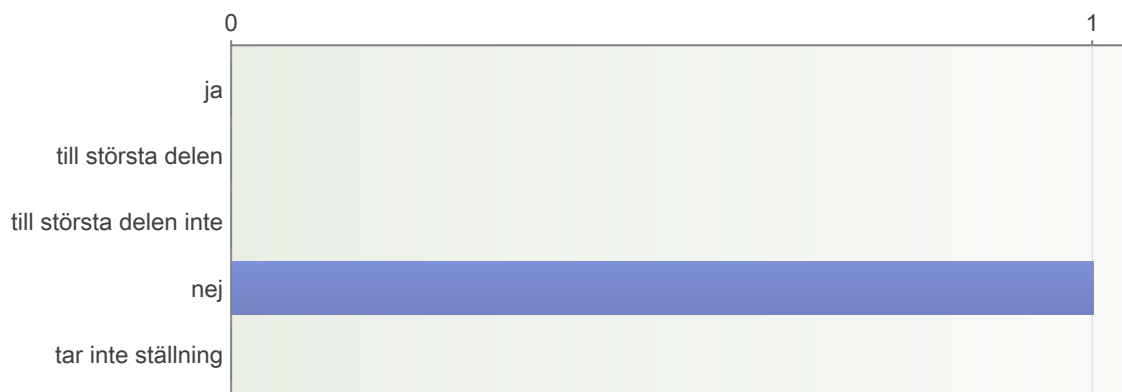
Aikuisten kuntoutus tai fysioterapia/toimintaterapiaa ei mainita selkeänä nykyisenlaisena kokonaisuutena, joka on hyvin tärkeä osa-alue nykyisessä perusterveydenhuollossa ja ikääntyneiden palveluissa. Perustason sotekeskuksen ei tule olla pelkästään lääkärin ja hoitajan toimintaa ja tässä lisättyä sosiaaliohjauksella, vaan keskuksen tulee olla laaja-alaista yhteistoimintaa, jota ei pystytä tekemään irrallisilla ostoilla maksusetelin avulla yleisimmissä sairauksien tutkimisessa ja hoidossa. Maksuseteliä voi käyttää lisätarpeeseen. Laajennetun perustason palveluissa tulisi selkeämmin yksilöidä ne sosiaalihuollon ja erikoissairaanhoidon osa-alueet, joiden tulee toimia perustasolla tai antaa se selkeämmin maakunnan valtuustolle päätettäväksi. Palveluketjujen laadinta näiden välillä on epäselvä.

19. Fritt formulerade kommentarer.

Ei vastauksia.

20. 8b. Säkerställer systemet med betalsedel tillräckliga styr- och påverkansmöjligheter för landskapet med tanke på organiseringsansvaret?

Vastaajien määrä: 1

21. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- I betalsedelsystemet kan landskapet inte bära sitt organiseringsansvar: landskapet har inga direkta möjligheter att styra eller påverka den aktör som producerar betalsedeltjänsterna.

22. 8c. Är social- och hälsocentralens rättigheter och skyldigheter föreskrivna på ett ändamålsenligt sätt i systemet med betalsedel?

Vastaajien määrä: 1

23. Fritt formulerade kommentarer.

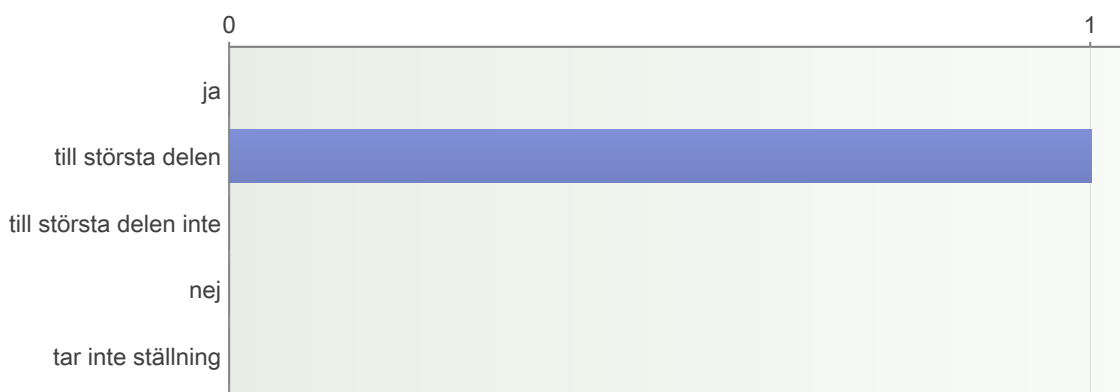
Vastaajien määrä: 1

- Maksusetelin myöntäminen asiakkaan käyttöön tämän niin pyytäessä esimerkiksi fysioterapiassa muodostuu yhtiön toiminnan kannalta erittäin hankalaksi, jos palvelua on tarjottavissa omana toimintana sekä maksusetelin avulla. Laki kuitenkin velvoittaa palvelun tuotannon muulla tavoin (eli käytännössä itse tai ostopalveluna), jos asiakas kieltäytyy maksusetelistä. Tämä aiheuttaisi tuotannon päällekkäisyyttä ja siten toiminnan kustannusten nousua.

Enligt lagutkastet har social- och hälsocentralen det övergripande ansvaret för en kunds samlade tjänster och för tjänsternas kvalitet och genomslag också då kunden använder betalsedel. Social- och hälsocentralen ansvarar också för fel som producenten av betalsedeltjänster begått. Social- och hälsocentralen har ändå knappt några möjligheter att ingripa om till exempel kvalitetsbrister uppdagas i en betalsedeltjänst. Om helhetsansvaret splittras mellan affärsverket, landskapet och producenten av direktvalstjänster och betalsedeltjänster kan fördröjningar uppstå och integrationen av tjänster försämrats.

24. 8d. Ger systemet med betalsedel kunden tillräckliga möjligheter att påverka tillhandahållandet av de tjänster som kunden behöver?

Vastaajien määrä: 1

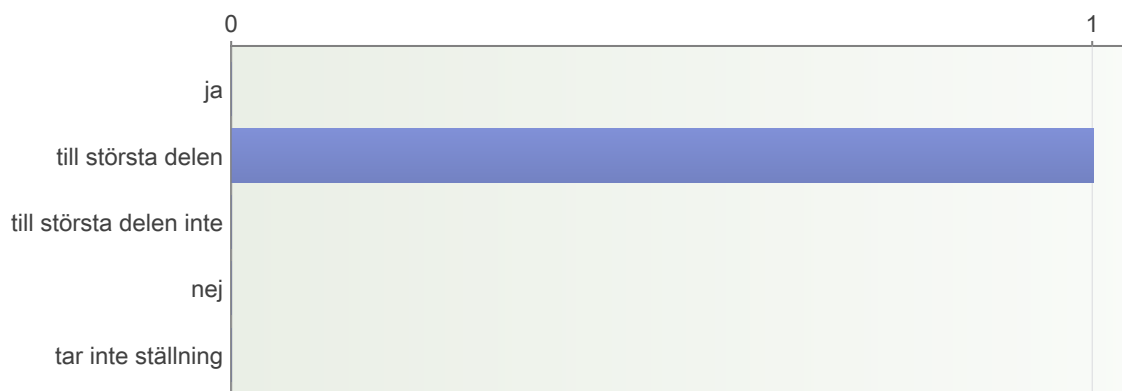
25. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- I betalsedelsystemet kan kunden påverka hur de tjänster han eller hon behöver ska utföras förutsatt att kunden har tillräcklig kunskap om sitt servicebehov.

26. 9. I 4 kap. i lagutkastet föreslås bestämmelser om kundens möjligheter att välja landskapets affärsverk och dess verksamhetsställe. Ger bestämmelserna med tanke på målen med reformen kunden ändamålsenliga möjligheter att välja tjänsteproducent?

Vastaajien määrä: 1

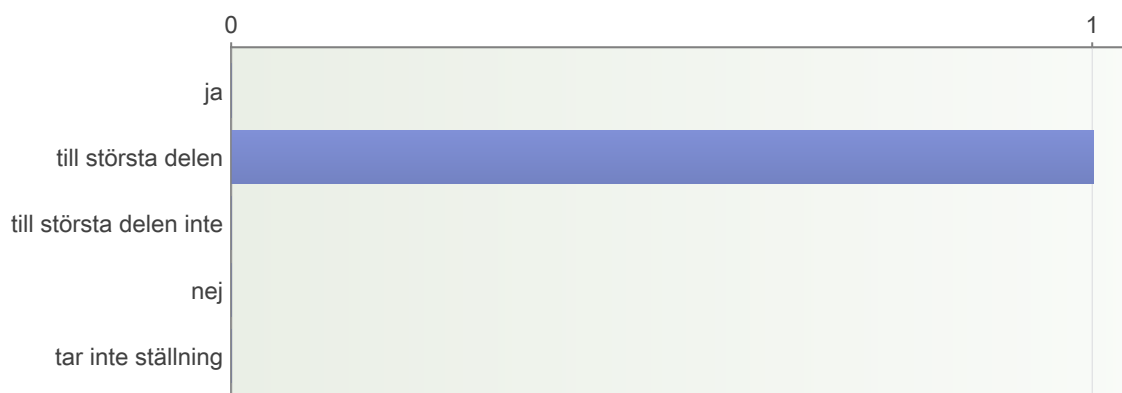
27. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Valmöjligheterna är tillräckliga men till en del riskfyllda och oändamålsenliga. Rätten att välja kan behöva begränsas i vissa situationer, till exempel när tillgången till tjänster inom barnskyddet eller missbrukar- och mentalvården fördröjs på grund av de val som kunden eller kundens anhöriga har gjort.

28. 10. I 5 kap. i lagutkastet föreslås bestämmelser om användning av kundsedel för att öka kundens valfrihet. 10a. Är bestämmelserna ändamålsenliga med tanke på kundens ställning och rättigheter?

Vastaajien määrä: 1

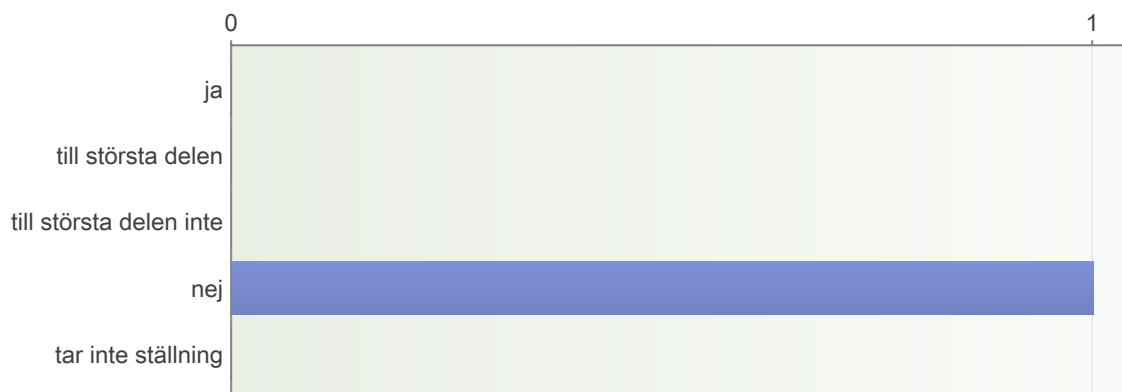

29. Fritt formulerade kommentarer.

Ei vastauksia.

30. 10b. Säkerställer systemet med kundsedel tillräckliga styr- och påverkansmöjligheter för landskapet med tanke på organiseringsansvaret?

Vastaajien määrä: 1

31. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Lagförslaget ger inte klarhet i de faktiska leverantörs- och underleverantörsförhållandena mellan landskapets affärsverk, landskapet, social- och hälsocentralerna och serviceproducenterna. Också landskapets faktiska styr- och påverkningsmöjligheter är oklara.

Kundsedelsystemet leder till bolagisering av sjukhusfunktionerna och också vissa andra tjänster på specialiserad nivå. Detta är problematiskt med tanke på målen för reformen.

32. 10c. Är de begränsningar som gäller ibruktagandet av systemet med kundsedel och landskapets beslutsfattande tillräckliga och tryggar de genomförandet av kundens valfrihet?

Vastaajien määrä: 1

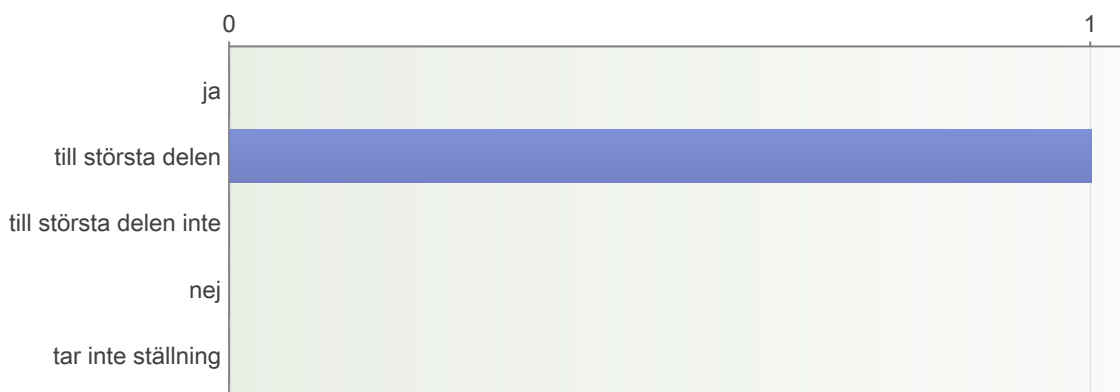
33. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Kundsedlarna kommer antagligen att gälla främst specialiserade sjukvårdstjänster som redan nu omfattas av valfrihet på riksnivå i den offentliga hälso- och sjukvården. Kundsedlarna innebär att den offentliga specialiserade sjukvården i stor utsträckning måste bolagiseras.

34. 11. I 6 kap. i lagutkastet föreslås bestämmelser om användning av en personlig budget för att öka kundens valfrihet. Ger bestämmelserna kunden möjlighet att påverka tillhandahållandet av de tjänster som kunden behöver?

Vastaajien määrä: 1

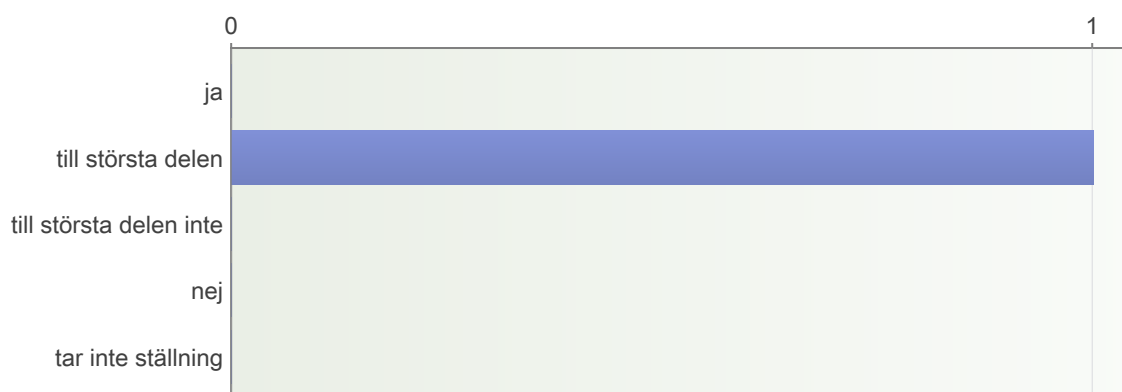
35. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Finland saknar erfarenhet av att använda personlig budget i större utsträckning. Erfarenheter från andra länder, bl.a. Holland har visat att systemet ökar kostnaderna.
Många öppna frågor som lagförslaget inte ger svar på: Kun palvelusuunnitelman kautta määritellään budjetin suuruus ja asiakas tuleekin käyttäneeksi epätarkoituksenmukaisesti oman budjettinsa, kuinka sitten toimitaan? Onko uusi palvelutarve automaatti lisärahoitukselle ja siten kustannusten kasvulle? Tuleeko tällöin palvelutarjoajien kautta epätarkoituksenmukaista lisäpalvelua ja siten kustannusten nousua?

36. 12. I och med valfrihetslagstiftningen föreslås det att det till patientlagen och socialvårdens klientlag fogas ett nytt kapitel om assistans vid beslutsfattande (assisterat beslutsfattande). I valfrihetslagstiftningen ingår olika valmöjligheter för patienter och klienter, (bland annat direktvalstjänster, betalsedel, kundsedel och personlig budget). Kunderna kan behöva stöd när de gör val i dessa olika valsituationer. Är de bestämmelser som gäller assisterat beslutsfattande ändamålsenliga?

Vastaajien määrä: 1

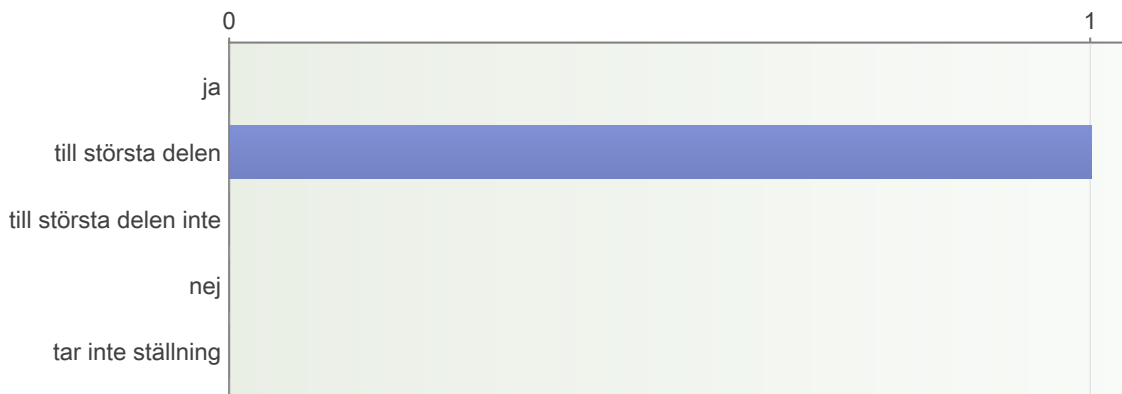
37. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- I den fortsatta beredningen bör det göras en realistisk bedömning av kostnadseffekterna. Då den som utses för uppgiften inte får stå i anställnings- eller uppdragsförhållande till den som tillhandahåller eller producerar tjänsterna, kan tillgången till assisterande personer bli ett problem. I motiveringen till propositionen görs bedömningen att assisterat beslutsfattande kunde tillgodoses med hjälp av frivilliga insatser och genom samarbete mellan landskapen. Detta är orealistiskt. Det är fråga om en uppgift som kräver yrkeskunskap och som kommer att ge upphov till kostnader.

38. 13. I 7 kap. i lagutkastet föreslås bestämmelser om förfaranden för godkännande av och avtal med tjänsteproducenterna. 13a. Är bestämmelserna om förfarandena för godkännande ändamålsenliga med tanke på målen med reformen?

Vastaajien määrä: 1

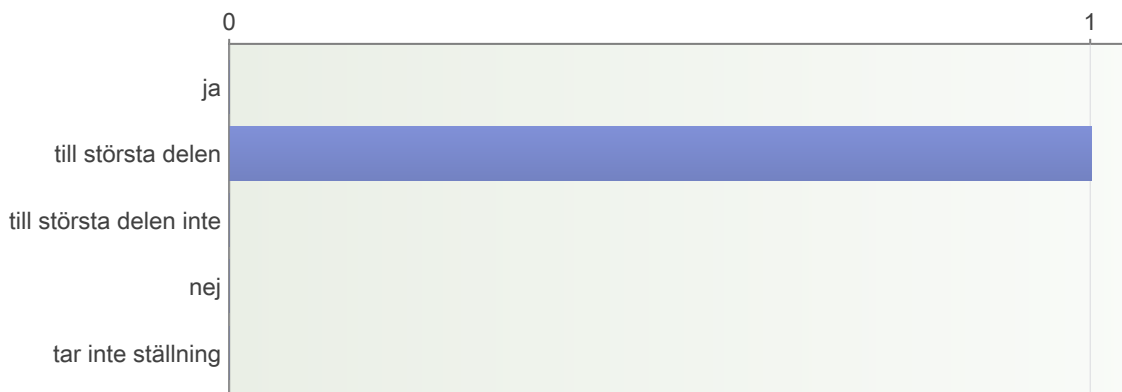
39. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Systemet kommer att medföra mycket administrativt arbete.

40. 13b. Är bestämmelserna om avtalsförfarandena ändamålsenliga med tanke på målen med reformen?

Vastaajien määrä: 1

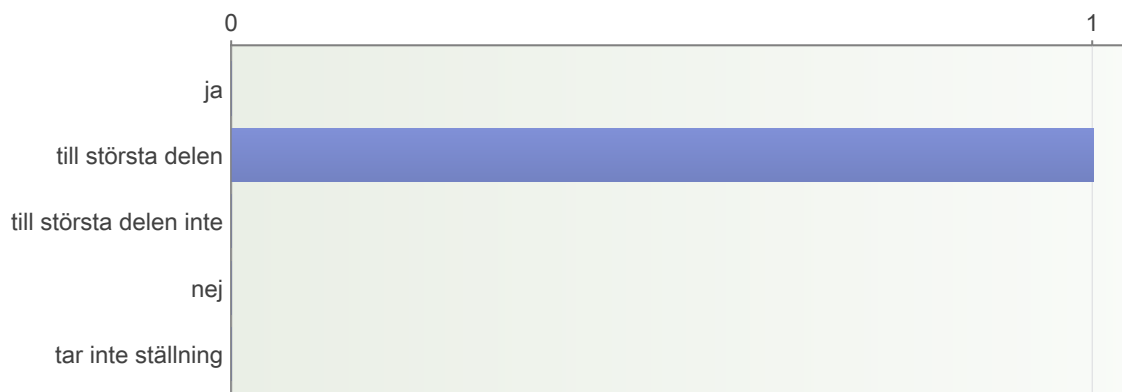

41. Fritt formulerade kommentarer.

Ei vastauksia.

42. 14. I 8 kap. i lagutkastet föreslås bestämmelser om tjänsteproduktionen och producenternas förpliktelser. Är bestämmelserna ändamålsenliga med tanke på målen med reformen?

Vastaajien määrä: 1

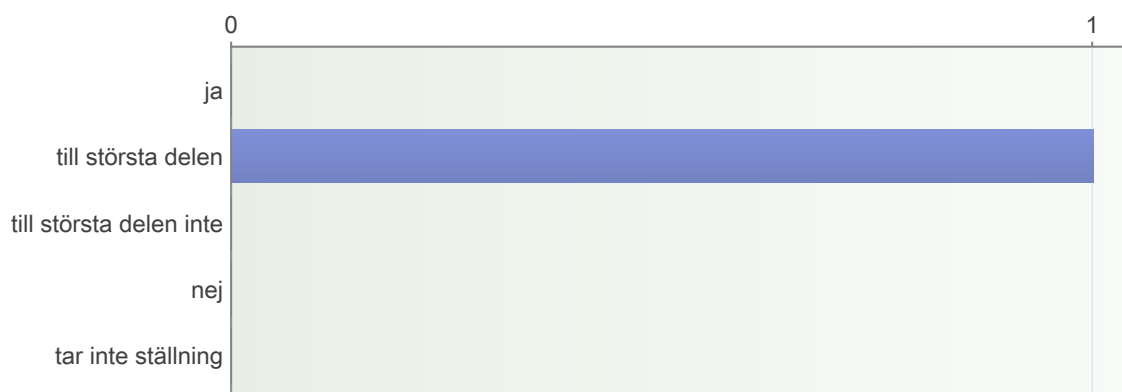
43. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Yhtiöttämisvelvoitteen juridista taustaa maksu- ja asiakassetelipalvelujen osalta ei tuoda selkeästi esiin. Serviceproducenterna bör ha skyldighet att rapportera uppgifter som kunderna kan använda som grund när de utnyttjar sin valfrihet och gör val.

44. 15. I 9 kap. i lagutkastet föreslås bestämmelser om de ersättningar som ska betalas till tjänsteproducenterna. 15a. Är andelen för den fasta avgiften för direktvalstjänsterna och kriterierna för fastställande av avgiften tillräckliga för att trygga tillräcklig finansiering av tjänsterna?

Vastaajien määrä: 1

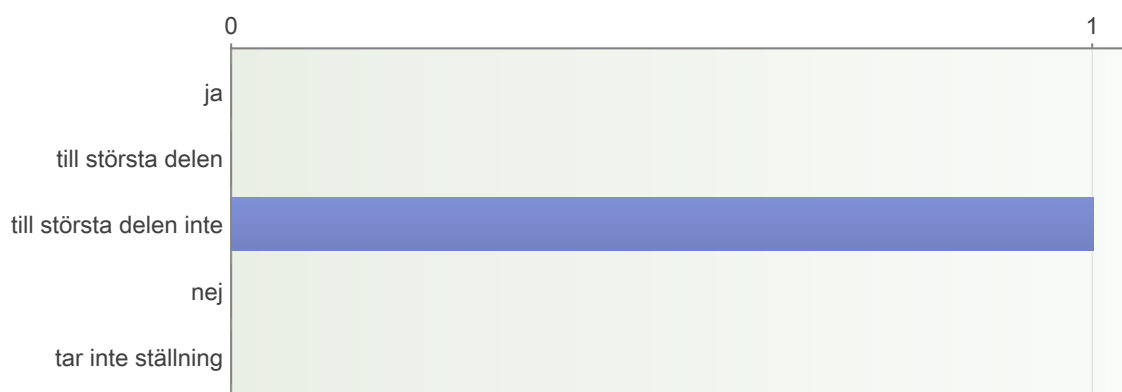
45. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- En fast ersättning som utgår från behovsprövning en bra bestämningsgrund, men om behovskoefficienterna är bristfälliga, kan det här i praktiken uppmuntra producenterna att styra kunder som medför stora kostnader eller risk för stora kostnader till affärsverket eller någon annan producent av direktvalstjänster

46. 15b. Är bestämmelserna om de övriga ersättningarna ändamålsenliga med tanke på målen med reformen?

Vastaajien määrä: 1

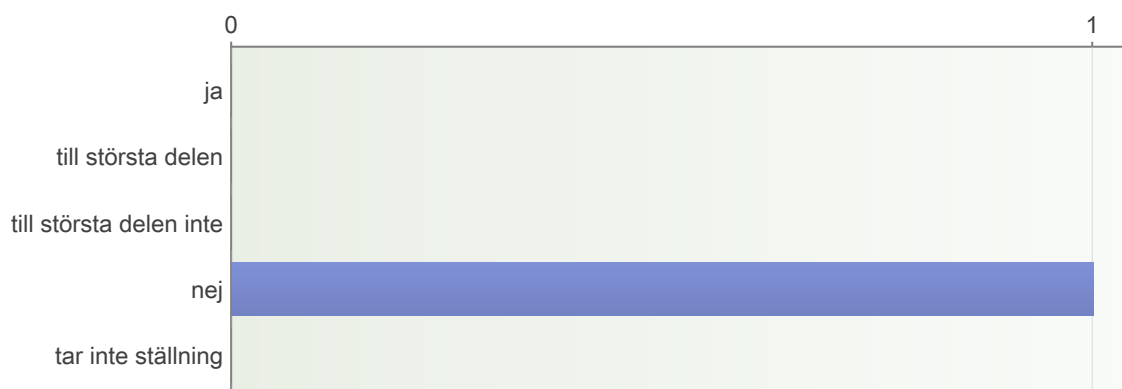
47. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Här finns många oklarheter: vem finansierar den brådskande vården om annan än den egna social- och hälsovårscentralen används. Det saknas en klar betalningsmodell för detta!

48. 16. I 11 kap. i lagutkastet föreslås bestämmelser om lagens ikraftträdande. Är övergångsbestämmelserna enligt 71 § ändamålsenliga med tanke på målen med reformen?

Vastaajien määrä: 1

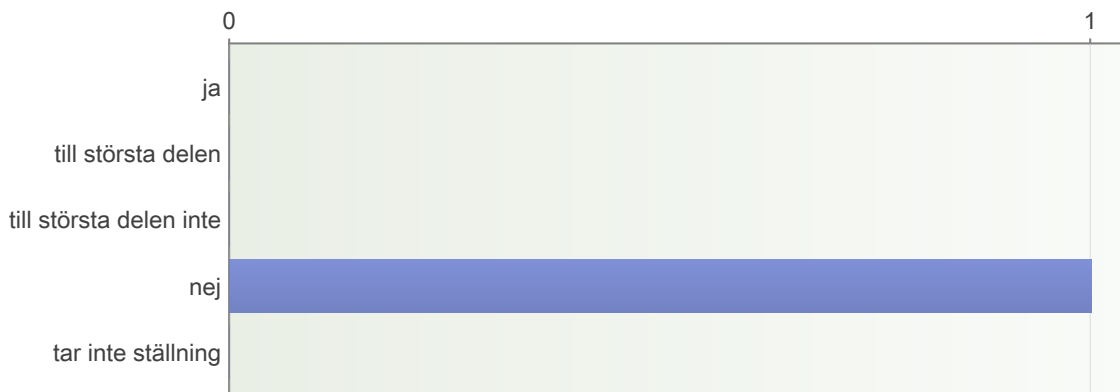
49. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Det bör reserveras en tillräckligt lång övergångsperiod för införandet av valfriheten. Lagens övergångsbestämmelser och motiveringen till dem är sinsemellan motstridiga. Övergångsperioden till 31.12.2020 för bildandet av landskapsbolagen är ingen verklig övergångsperiod, om de privata social- och hälsocentralerna och mun- och tandvårdsenheterna inleder sin verksamhet redan 1.1.2019. Om lagen träder i kraft inom den angivna tiden, borde landskapen redan år 2018 vidta betydande beredningsåtgärder i anknytning till valfriheten. Tidtabellen är inte hållbar.

50. 17. Ger lagförslaget landskapen tillräckliga förutsättningar att uppfylla organiseringsansvaret?

Vastaajien määrä: 1

51. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Lain voimaantulo tapahtuu liian nopeasti sen jälkeen, kun maakunnat tosiasiallisesti vasta muodostuvat. Puolen vuoden aika kesästä 2018 1.1.2019 alkavaan toimintaan on liian lyhyt varsinkin isolla järjestämisalueella. Sähköisiä järjestelmiä ei ehditä saada riittävään valmiuteen toiminnan muokkaukseen.

52. 18. Ger lagförslaget tillräckliga förutsättningar för skapande av en marknad för social- och hälso tjänster?

Vastaajien määrä: 1

53. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Det är sannolikt att det skulle uppstå en marknad för hälsovården i stora stadscentrum, men inte i glesbygdsområdena. En risk är att social- och hälsovårdsmarknaden koncentreras till större upptagningsområden. Små företag har svårt att leva upp till kraven som ställs speciellt på producenter av direktvalstjänster.

54. 18b. Ger lagförslaget de små aktörerna tillräckliga förutsättningar för verksamhet på marknaden för social- och hälso tjänster?

Vastaajien määrä: 1

55. Om inte, hur borde lagförslaget ändras?

Ei vastauksia.

56. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Pienillä toimijoilla ei ole juuri edellytyksiä perustaa sote-keskuksia niiden vaatimusten mukaisesti, mitä niiltä edellytetään. Isommat yhtiöt tulevat valtaamaan tämän toiminnan.

57. 19. Hur inverkar kundens ökade möjligheter att välja tjänsteproducent och därigenom påverka sina tjänster på den vård kunden får?

Vastaajien määrä: 1

- I bästa fall förbättrar valfriheten och en ökad konkurrens om kunderna tjänsternas kvalitet. En ökad efterfrågan på tjänster kan bli problematisk med tanke på reformens mål. Det är ändå svårt att bedöma hur reformen slutligen påverkar kundernas val eftersom till exempel reklam och marknadsföring långt styr konsumenternas val.

58. 20. Är lagen ändamålsenlig med tanke på tandvård?

Vastaajien määrä: 1

59. Fritt formulerade kommentarer.

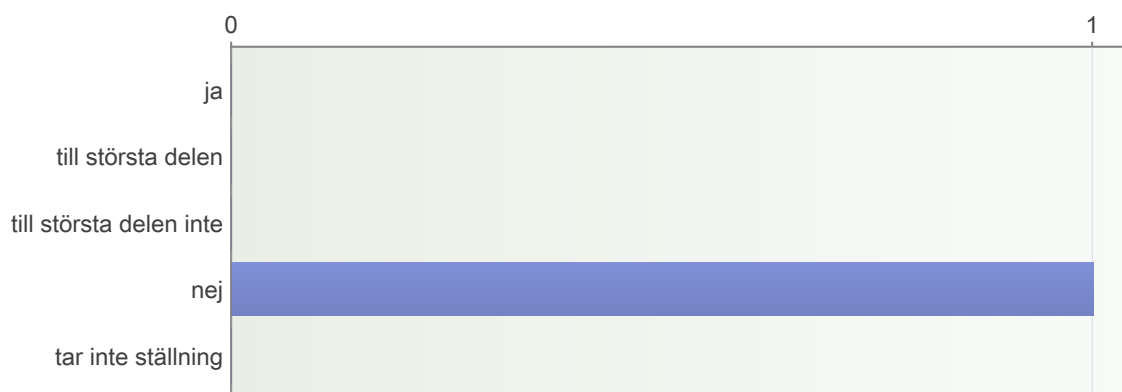
Vastaajien määrä: 1

- Det är ändå uppenbart att tjänsterna kommer att koncentreras efter område och så till vida förbättrar reformen åtminstone inte den regionala jämlikheten.

Systemändringen medför en stor risk för ökade kostnader då kunderna får rätt att välja en privat serviceproducent mot samma klientavgift som inom den offentliga hälsovården. Det centrala är för vilket kapitationspris serviceproducenterna är villiga att ta på sig ansvaret för kundernas mun- och tandvård för ett år.

60. 21. Anser ni att bedömningen av reformens konsekvenser är korrekt och tillräcklig?

Vastaajien määrä: 1

61. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- I konsekvensbedömningen har man på ett bra sätt lyft fram valfrihetslagstiftningens positiva effekter och risker. Det faktum att beredningen är halvfärdig och de ändringar som gjorts i slutskedet innebär ändå att konsekvensbedömningen är bristfällig.

62. 22. Hur bedömer ni att reformen påverkar er bakgrundsorganisationers eller era medlemsorganisationers ställning?

Vastaajien määrä: 1

- Kunnallinen toiminta mullistuu täysin. On erittäin järkevää vaatia toiminnan muokkausta reilusti, mutta samalla saatetaan tuhota moniakin toimivia rakenteita liiallisella kertaluonteisella toiminnanmuutoksella. Monia kohtia voitaisiin ensin selkeämmin kokeilla ja uuteen toimintamalliin tulisi mennä asteittain ja kokeilujen kautta.

63. 23. Övriga fritt formulerade kommentarer om utkastet till regeringsproposition.

Ei vastauksia.

64. 24. Specificerade förslag till lagändringar.

Ei vastauksia.